

§ 24 Verksamhetsberättelse 2017

Beslut

1. Stadsdelsnämnden godkänner bokslut och verksamhetsberättelse, inklusive bilagor, för 2017 och överlämnar den till kommunstyrelsen.
2. Resultatenheternas fonderade medel ökas med 2,7 mnkr till 2018.
3. Omedelbar justering.

Ärendet

Föreligger förvaltningens tjänsteutlåtande, dnr 1.2.1./019-2018.

Skärholmens stadsdelsförvaltning bedömer att nämnden bidragit till att uppfylla samtliga fyra kommunfullmäktiges inriktningsmål och att arbetet i stort har gått i enlighet med verksamhetsplan.

Ett Stockholm som håller samman.

Förvaltningen bedömer att inriktningsmålet "Ett Stockholm som håller samman" uppfylls helt. Måluppfyllelsen grundar sig på att 6 av 7 sju verksamhetsområdesmål uppfylls. Även år 2016 uppfylldes inriktningsmålet helt och grundades på att fyra av sju verksamhetsområdesmål bedömdes som uppfyllda.

Målet "Alla barn i Stockholm har goda och jämlika uppväxtvillkor" uppfylls.

Förvaltningens arbete har resulterat i att andelen förskollärare och inskrivna barn i förskolan i stadsdelsnämndsområdet har ökat och årsmålen uppnås. Andelen barn som lever i familjer med ekonomiskt bistånd har fortsatt att minska och årsmålet nås. Resultatet för "andel nöjda föräldrar inom förskolan" har ökat och årsmålet uppnås delvis. En introduktionsförskola har öppnats i Vårberg, den har integrerats med den öppna förskolan i området. Marknadsföringen av förskolans betydelse har ökat vilket bedöms ha medfört ökad inskrivningsgrad. Även en OB- förskola har öppnats under hösten.

Målet "Tidiga sociala insatser skapar jämlika livschanser för

alla" uppfylls. Flertalet av årsmålen för indikatorerna uppnås vilket understryker att förvaltningen har hittat ändamålsenliga arbets sätt. Förvaltningen bedömer också att de indikatorerna där årsmålet uppnåtts har en stor påverkan på måluppfyllelsen för verksamhetsområdesmålet. Årsmålen för indikatorerna "andel insatser avslutade enligt plan för vuxna med missbruk" samt "andel barn och ungdomar som varit aktuella för insatser inom individ- och familjeomsorgen och som inte är aktuella 12 månader efter avslutad insats" uppnås.

Målet "Stockholm är en stad med levande och trygga stadsdelar" uppfylls delvis. I slutet av året genomförde förvaltningen en egen telefonintervjuundersökning med 800 invånare från alla stadsdelar i området bland annat för att söka svar på frågan varför Skärholmen upplevs som otryggt. Det som lyftes upp mest av de svarande var ungdomar/ungdomsgång, kriminalitet/skottlossning/inbrott/bråk, alkohol/droger/narkotika. Förvaltningen har arbetat bland annat genom platsamverkan, i både Vårberg och Sätra. Platsamverkan är avgränsande kring centrummiljöer och flera aktörer på platsen är involverade (bostadsbolag, centrumägare, polis, kommun, SL, MTR, skolor mm) och bildar gemensamma problembilder, samt tar fram och genomför aktiviteter som följs upp vid varje möte. I syfte att öka andelen som upplever trygghet i den stadsdel där man bor har förvaltningen, inom ramen för samverkansöverenskommelsen med polisen, arbetat för att stärka samarbetet mellan respektive myndighet kring trygghetsskapande åtgärder där sociala insatsgrupper också varit en del.

Målet "Stockholm har ett rikt utbud av idrott och fritid" uppfylls. Förvaltningen har fortsatt arbeta för att öka andelen ungdomar som upplever att de har tillgång till meningsfulla idrotts- och fritidsaktiviteter och årsmålet för indikatorn nås. Aktiviteter för att öka tjejers deltagande i fritidsaktiviteter har prioriterats vilket också lett till ökat deltagande.

Målet "Alla äldre har en trygg ålderdom och får en äldreomsorg av god kvalitet" uppfylls. Förvaltningen bedömer att de indikatorerna där årsmålet uppnåtts har en större påverkan på måluppfyllelsen för verksamhetsområdesmålet. Målet för indikatorn "Andelen trygga omsorgstagare i

äldreomsorgen” nås vilket är ett resultat av förvaltningens trygghetsskapande arbete som prioriterats under året där störst effekt uppnått inom hemtjänsten. Även indikatorn "Andel nöjda omsorgstagare" nås inom hemtjänsten och vård- och omsorgsboende i egen regi. Flertalet av årsmålen för indikatorerna för hemtjänst och vård och omsorgsboenden i egen regi har uppnått. Förvaltningens hemtjänst i egen regi har under flera år genomfört ett gediget utvecklingsarbete som nu visar på flera goda resultat i årets brukarundersökning. Förvaltningen har under året fortsatt arbetet med bland annat att förbättra bemötandet, öka tryggheten samt öka brukarens inflytande över insatserna och bedömer att detta ligger till grund för resultaten.

Ett klimatsmart Stockholm

Förvaltningen bedömer att inriktningsmålet "Ett klimatsmart Stockholm" uppfylls. Måluppfyllelsen grundar sig på att 4 av 6 verksamhetsområdesmål uppfylls. Även år 2016 uppfylldes inriktningsmålet helt och grundades på att fem av sex verksamhetsområdesmål bedömdes som uppfyllda.

Målet "Nämndens transporter är miljöanpassade" uppfylls. Insatser har genomförts för att förbättra framkomligheten för cyklister och förvaltningen använder sig av drivmedel och färd sätt som ger lägre luftföroreningar och följer stadens resepolicy.

Målet "Stockholms kretslopp är resurseffektiva" uppfylls. Förvaltningen har uppnått årsmålen satta för att minska uppkomsten av avfall, sortering av förpackningar samt sortering av matavfall för biologisk behandling inom förskolorna.

Ett ekonomiskt hållbart Stockholm

Förvaltningen bedömer att inriktningsmålet "Ett ekonomiskt hållbart Stockholm" uppfylls. Måluppfyllelsen grundar sig på att samtliga verksamhetsområdesmål uppfylls. Även för år 2016 uppfylldes inriktningsmålet helt och samtliga mål bedömdes uppfyllda.

Målet "Stockholm är en företagsvänlig stad" uppfylls. Informationsinsatser har genomförts för att främja företagsetablering och statistik visar att flertal företag

etablerats och ett flertal har flyttat in i stadsdelsnämndsområdet.

Målet "Fler jobbar, har trygga anställningar och försörjer sig själva" uppfylls. Resultat visar att förvaltningen har lyckats minska antalet bidragsberoende och även antalet långtidsberoende.

Målet "Stockholms stads ekonomi är långsiktigt hållbar" uppfylls. Förvaltningen redovisar ett resultat om 16,6 mnkr. Överskottet beror dels på att förvaltningen tagit fram och genomfört åtgärder för att nå en budget i balans och dels för att ett antal mycket svårbedömda faktorer som förvaltningen inte har rådighet över har inträffat vilket fått stora konsekvenser för ekonomin.

Ett demokratiskt hållbart Stockholm

Förvaltningen bedömer att inriktningsmålet "Ett demokratiskt hållbart Stockholm" uppfylls. Måluppfyllelsen grundar sig på att 6 av 8 verksamhetsområdesmål uppfyllas. Även år 2016 uppfylldes inriktningsmålet helt och grundades på att fem av åtta verksamhetsområdesmål bedömdes som uppfyllda.

Målet "Stockholm är en jämställd stad där makt och resurser fördelas lika" uppfylls. Andelen enheter som gör jämställdhetsanalyser utifrån resultaten från de egna, stadens och Socialstyrelsens brukarundersökningar i enlighet med programmet för ett jämställt Stockholm uppnås. Sjuans analysmetod används för jämställdhetsanalyserna som ger ökad kunskap och bra grund för kommande verksamhetsstyrning. Kompetensutvecklingsinsatser kring kost och måltider ur ett normkritiskt perspektiv har påbörjats inom hemtjänsten.

Målet "Stockholms stad är en bra arbetsgivare med goda arbetsvillkor" uppfylls. Målvärdet för aktivt medskapandeindex är uppnått. Samtliga övriga mål som förvaltningen satt och som är kopplade till resultaten i medarbetarundersökningen har också uppnåtts. Sjukfrånvaron har minskat vilket bedöms vara delvis resultatet av förvaltningens systematiska hälsofrämjande arbete. En kompetensförsörjningsplan har tagits fram och arbetet med dess implementering påbörjas 2018. Årsmålet för andelen

medarbetare som anser att de är insatta i sin arbetsplats mål och åtaganden har uppnåtts vilket är ett direkt resultat av det prioriterade arbetet med att skapa delaktighet kring verksamhetsplan, mål och arbetsätt.

Målet ”Stockholm är en stad som lever upp till mänskliga rättigheter och är fritt från diskriminering” uppfylls delvis. Andel brukare som inte upplever diskriminering inom förskolan och familjedaghem uppnår årsmålet. Däremot nås inte målet om andel brukare i dagverksamhet som inte upplever diskriminering. Arbetet med bemötande-, demokrati- och jämställdhetsfrågor har varit prioriterat under året och kommer fortsatt vara så under 2018.

Målet ”Stockholm är en stad där ingen behöver vara rädd för våld” uppfylls. Merparten av de personer som haft stöd från relationsvårdsteamet uppger att våldet har upphört. Omfattande kompetensutvecklingsinsatser för personalen har genomförts vilket bedöms ha bidragit till måluppfyllelse.

Målet "Stockholm är en tillgänglig stad för alla" uppfylls delvis. Flertalet av årsmålen för indikatorerna uppnås delvis. En analys utav resultaten har genomförts och åtgärdsplaner har tagits fram. Arbetet är prioriterat 2018. Under året har aktiviteter i syfte att öka brukarnas delaktighet i insatsernas utformning genomförts. Arbetet med bemötande frågor och tillgänglighetsfrågor i utemiljön har prioriterats.

Målet ”Stockholm är en demokratisk stad där invånarna har inflytande” uppfylls. Målet för "andelen vårdnadshavare till barn i förskolan som upplever att de har möjlighet till delaktighet och inflytande i verksamheten" uppnås. Utöver detta har, inom ramen för det lokala utvecklingsprogrammet och Fokus Skärholmen, en fördjupningsstudie i stadsdelsområdet genomförts där invånarna har fått komma till tals på ett annat sätt än tidigare. I stadens varumärkesmätning har Skärholmen gått från att ligga i botten till att ligga i toppen i den senaste undersökningen. Förvaltningen bedömer att det är de dialoginsatser som genomförts i samband med Fokus Skärholmen som påverkat resultaten.

Beslutsgång

Ordföranden Lorena Delgado (V) yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut och hör enhälligt bifall därtill.

Särskilt uttalande

Ledamoten Elisabeth Johnson (M) anmäler för Moderaterna ett särskilt uttalande enligt bilaga 1. Vice ordförande Jan Jönsson (L) anmäler för Liberalerna ett särskilt uttalande enligt bilaga 2.

Bilaga 1

Särskilt uttalande, Moderaterna.

Bilaga 2

Särskilt uttalande, Liberalerna.

Bilaga 1: särskilt uttalande, Moderaterna

2018-02-01

Verksamhetsberättelsen 2017

Elisabeth Johnson m.fl. (M)

Särskilt uttalande

Vi vill framhålla att stadsdelsförvaltningen har bedrivit en utmärkt verksamhet och nått det helt övervägande antalet mål och indikatorer som nämnden angett. Vi vill tacka för gott arbete.

Dock har vi några synpunkter som vi speciellt vill peka på som har misslyckats. De punkter vi lyfter fram är några områden, där måluppfyllelsen inte varit tillfredsställande och där orsaken främst är att majoriteten fattat fel beslut eller visat ointresse för området.

Tryggheten

Ett mål som enligt verksamhetsberättelsen anses uppfyllas helt är **4.5 "Stockholm är en stad där ingen behöver vara rädd för våld"**. Detta kan inte vara korrekt. Medborgarna tycker annorlunda.

Enligt vår uppfattning är trygghet och säkerhet ett av våra viktigaste välfärdsuppdrag. Vi kommer aldrig att acceptera att människor i olika delar av Stockholms stad får sin frihet begränsad och livskvalitet försämrad på grund av otrygghet och kriminalitet.

Det är dags att Stockholms stad och Skärholmens politiska majoritet slutar vara passiva i säkerhets och trygghetsfrågorna. Moderaterna vägrar att acceptera att människors frihet kringskärs av kriminalitet. Skärholmen har haft skjutningar,

mord, trakasserier, övergrepp mot handlarna etc. Den politiska majoriteten måste sluta blunda för alla dessa problem. Vi värnar om upprätthållande av samhällskontraktet och prioriterar insatser för en ökad trygghet med förslag om bland annat fler kommunala ordningsvakter, kameraövervakning och platsamverkan för ökad trygghet på otrygga platser.

Moderaterna i Stockholm stad satsar i 2018 års budget 145.6 miljoner på förbättrad trygghet. Dessa pengar skall gå till Trygghetsjour och kommunala ordningsvakter, trygg stad, ökade insatser mot nedskräpning och nolltolerans mot klotter, nollvision mot olagliga bosättningar, trygghetssatsning bibliotek, etc.

Skärholmen

- Årsmål för andelen som upplever trygghet i den stadsdel där man bor: 52 procent
- På det hela taget tycker jag att min stadsdel är trygg att bo i: 47 procent

Att sätta låga 52% och sedan inte heller uppnå målet är för dåligt. Dessutom att påstå att målet uppfylls helt är direkt felaktigt.

Rent och snyggt

En del av tryggheten är också att medborgarna upplever att det är rent och snyggt i Skärholmen.

- Årsmål för Skärholmen nöjdhet med rent och städat: 60 procent
- Våra medborgare svarade att - På det hela taget tycker jag att det är rent och städat i min stadsdel: 48 procent. För 2016 var siffran 58%.

Också detta låga mål som inte heller uppnås. Detta är inte acceptabelt. Denna nedåtgående trend måste brytas.

Förskolan

Vi konstaterar att målet att “alla barn har goda och jämlika uppväxtvillkor” endast delvis har uppfyllts. Förklaringen till detta är svårigheten med att rekrytera förskollärare och att hålla nere barnantalet i barngrupperna i ett växande stadsdelsområde. Stockholms förskolor är satta under hård press. Det saknas förskollärare och antalet barn per anställd ökar.

Under hashtaggen #pressatläge rullar nu Förskoleupproret ut sin breda kampanj för att rikta strålkastarna mot arbetsmiljö och förutsättningar i förskolan under detta valår. De vill få bättre villkor för att kunna följa skollagen och göra ett bra jobb.

Men med den socialdemokratiskt ledda majoritetens politik i Stockholms stad har de fått sämre villkor, de har fått ökad press!

Men i dag är det precis tvärtom. Istället fattas beslut som leder till att öka barngrupperna. Skärholmen har fått ökade antal förskolebarn per anställd barngrupper enligt

Antal förskolebarn per anställd (årsarbetare)

2015: 4,52 st

2016: 4,8 st

2017: 4,9st

Enligt vår uppfattning behövs det en bättre prioritering av resurser så att förskolorna kan minska barngrupperna och sjukskrivningar bland personalen samt satsa på läroplanen.

Våra äldre

Att måltiden skall vara en trevlig stund på dagen tycker endast 56%. Årsmålet var 81%.

Se vår skrivelse om matvärdar.

Medarbetarna

Antal medarbetare som inte upplever sig diskriminerade på sin arbetsplats - utfall 84%, årsmål 78%. Tänk Metoo debatten -

varför skall våra medarbetare någonsin acceptera
diskriminering!

Ett självklart mål vara 100%!

Bilaga 2: särskilt uttalande, Liberalerna

Skärholmens stadsdelsnämnd
2018-02-01

Verksamhetsberättelse 2017

Jan Jönsson, vice ordförande, m.fl (L)

Särskilt uttalande

Vi konstaterar i verksamhetsberättelsen för 2017 att stadsdelsförvaltningens medarbetare gjort ett gott arbete för Skärholmens invånare, med de förutsättningar majoriteten har givit. Det är förstås glädjande att andelen hushåll med försörjningsstöd fortsatt sjunka och att medborgarnas nöjdhet med flera verksamheter är fortsatt hög. Samtidigt konstaterar vi att det inte finns några tecken på att de ambitionshöjningar som den rödgröna majoriteten utlovade före valet infriats under mandatperioden.

Bland annat lovade Socialdemokraterna i Skärholmen inför valet i september 2014 att 50 % av personalen i förskolan skulle vara förskollärare och att barngrupperna skulle bli mindre, så har det inte alls blivit. Man lovade också ett näringsprogram för att få fart på etablering av nya företag i alla våra centrum och ett upprustningsprogram för miljonprogrammets bostäder, utan hyreshöjningar. Men några initiativ för ökat företagande i stadsdelen har överhuvudtaget inte tagits och upprustningen av det kommunala bostadsbeståndet har avstannat.

Flera av målen som uppnås i denna verksamhetsberättelse är i princip samma som de som gällde under Alliansens år. Dock med den skillnaden att alla stockholmare nu betalar åtskilliga tusenlappar mer i skatt varje år. Varför har

ambitionshöjningen uteblivit? Ja, därför den styrande majoriteten inte haft fokus på att utveckla kärnverksamheterna, utan på allehanda projekt av mindre direkt betydelse för välfärden och invånarna.

Vi Liberaler ser allvarligt på att det finns flera viktiga områden som den rödgröna majoriteten inte når upp till vad skärholmsborna har rätt att förvänta sig.

Mest allvarligt är de rödgrönas misslyckande på området ”Trygghet”. Allt för många av våra invånare känner sig otrygga och får sin frihet begränsad. De pekar på otrygghetsskapande faktorer som skottlossningar, droghandel och kriminalitet i våra centrum, inbrott och bråk, dålig belysning samt klotter och skräpigt i utemiljön. De insatser som majoritetspartierna prioriterat har inte haft effekt och man har envist fram tills nu innan valet vägrat att anställa kommunala ordningsvakter. Den begränsade satsning på ordningsvakter som majoriteten aviserat nu kommer för sent och är alldeles för liten för att kunna ge effekt. Vi ser att missnöjet med renhållning och skötsel av parker, grönområden, gator och torg ökat, ett område som nu dessutom fått mindre resurser 2018.

Stöd och service till personer med funktionsnedsättning är ett område som vi Liberaler under hela mandatperioden påtalat behöver prioriteras upp. Nu vid mandatperiodens slut är det tydligt att brukarnas nöjdhet sjunkit och att de känner allt mindre möjligheter till inflytande och delaktighet. Stadens brukarundersökning inom verksamhetsområde funktionsnedsättning visar att utfallen sjunkit på samtliga indikatorer och att nämnden inte uppnår något av de förväntade resultaten för 2017. Även inom äldreomsorgen kan vi se hur nöjdheten med den viktiga matupplevelsen sjunkit kraftigt och att äldre inte upplever att de får komma ut i den utsträckning de önskar. Socialdemokraterna lovade före valet att de äldre skulle få rätt till mer utevistelser, så har det inte

blivit. LSS har majoriteten sparat på hela mandatperioden och neddragningar fortsätter, även från regeringens sida.

Kvalitetsindikatorn i förskolan sjunker återigen och årets mål infrias inte. Det är bra att barngruppernas storlek fortsätter att följa kommunfullmäktiges mål och att andelen förskollärare ökat något, men det är långt ifrån de löften som de rödgröna gav innan valet.

Liberalerna vill göra satsningar på välfärdens kärnverksamheter. Vi prioriterar satsningar som gör konkret skillnad för stadsdelens invånare, inte minst de som allra mest behöver samhällets hjälp och stöd, framför majoritetens symbolpolitik.